

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/92/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201847
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201847.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky T. X., bytom P., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o zvýšenie invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2014, č. k. 10Sd/152/2013-35, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Bratislave z 30. apríla 2014, č. k. 10Sd/152/2013-35, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 30. apríla 2014, č. k. 10Sd/152/2013-35, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 9. júla 2013 a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutím z 9. júla 2013 odporkyňa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu, že sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku, pretože posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava uznal navrhovateľku naďalej čiastočne invalidnou podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. Uvedeným rozhodnutím odporkyňa súčasne podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodla o vzniku nároku navrhovateľky na invalidný dôchodok od 13. júna 2013 v sume 161,70 € mesačne s tým, že podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. od uvedeného dňa sa navrhovateľke naďalej vypláca invalidný dôchodok v sume 168,50 € mesačne, ktorý bol priznaný a vypočítaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. a zaniká nárok na invalidný dôchodok v nižšej sume 161,70 € mesačne, priznaný a vypočítaný podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľka bola uznaná čiastočne invalidnou podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb. od augusta 1998 a na základe žiadosti o jeho

zvýšenie bola uznaná naďalej čiastočne invalidnou podľa zákona č. 100/1988 Zb. a od 25. mája 2011 aj invalidnou podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %.

Na základe novej žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku bol zdravotný stav navrhovateľky opakovane posúdený posudkovými lekármi so záverom, že je naďalej čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. a od 13. júna 2013 je invalidnou podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. so 60 %-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkoví lekári pobočky Bratislava a ústredia Sociálnej poisťovne v Bratislave v posudkoch z 13. júna 2013 a 15. októbra 2013 posúdili zdravotný stav navrhovateľky so zhodným záverom, že jej rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú choroby podporného a pohybového aparátu - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu (kapitola XV., oddiel E, položka 3 písm. c) prílohy č. 4 zákona) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %, ktorú zvýšili o 10 % za iné zdravotné postihnutie - choroba vysokého krvného tlaku v štádiu II., kľúčové žily. Aj z posudku zo dňa 20. marca 2014, vyplynul po vyhodnotení novopredložených lekárskeho nálezov rovnaký záver. Keďže krajský súd nezistil žiadne dôvody spochybňujúce zhodné závery posudkových lekárov o zdravotnom stave navrhovateľky pri posudzovaní jej invalidity, rozhodnutie odporkyne z 9. júla 2013 ako vecne správne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním navrhovateľka. Namietla, že jej bola priznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % za chrbticu a 10 % za ostatné choroby, s čím nesúhlasí. Namietla, že 20 %-né zvýšenie jej môžu dať iba vtedy, keď bude mať choré obe nohy. Má otvorené rany na nohe, ako aj denné a nočné bolesti, ktoré ju obmedzujú v bežných činnostiach a aj v pracovnom prostredí, v ktorom by mala fyzicky pracovať a z toho dôvodu je dlhodobo nezamestnaná. K tomu má ešte aj anémiu a je neustále unavená, k čomu predkladá lekársku správu. Pretože nevládze ísť do práce žiadala o zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a opätovné preskúmanie jej zdravotného stavu a spravodlivé posúdenie.

Odporkyňa námietky navrhovateľky nepovažovala za opodstatnené a vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o žiadosti navrhovateľky na zvýšenie invalidného dôchodku.

Z obsahu administratívnych spisov odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľka bola od 17. augusta 1998 uznaná čiastočne invalidnou podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. a rozhodnutím odporkyne z 11. marca 1999 jej bol od 17. augusta 1998 priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený dňa 9. júla 2009 podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. so záverom, že je naďalej čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Pri posúdení zdravotného stavu dňa 23. júna 2011 na žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku bola navrhovateľka uznaná čiastočne invalidnou podľa zákona č. 100/1988 Zb. naďalej a súčasne bola od 25. mája 2011 uznaná invalidnou podľa zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %.

Opätovne požiadala o zvýšenie invalidného dôchodku podaním z 23. mája 2013 z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu. Dňa 13. júna 2013 posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava zdravotný stav navrhovateľky posúdil so záverom, že zdravotný stav navrhovateľky podmieňuje naďalej čiastočnú invaliditu podľa zákona č. 100/1988 Zb., avšak zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 60 % pri invalidite navrhovateľky podľa § 71 ods. 1 zákona

č. 461/2003 Z. z. Na základe uvedeného posudku odporčyňa preskúmaným rozhodnutím z 9. júla 2013 rozhodla o nároku navrhovateľky na čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona č. 100/1988 Zb. ako aj na invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. a v súlade s § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodla o súbehu nárokov na výplatu dávok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (71 ods. 1 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 a určuje sa podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. (§ 71 ods. 5, 6 a 7 zákona).

Podľa § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok a jeho výšky je teda podstatnou otázkou vplyv dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti.

Krajský súd si na základe navrhovateľkou predložených lekárskeho nálezov z odborných lekárskeho vyšetrení vyžiadal nový posudok o zdravotnom stave navrhovateľky. Závery tohto posudku boli zhodné s predchádzajúcim posúdením jej zdravotného stavu, vzhľadom na skutočnosť, že predložené lekárske nálezy (kardiologický a angiologický) ktoré preukazujú ochorenie srdca a ciev nepodmieňujú u navrhovateľky vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľky naďalej podmieňuje 60 %-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a jej čiastočná invalidita trvá naďalej.

Záver posudkových lekárov nie je v rozpore s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú podľa doložených lekárskeho nálezov choroby podporného a pohybového aparátu, teda degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu, ktoré podmieňujú podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3, písm. c/ prílohy č. 4 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozpätí 40 - 50 %. Postihnutiu navrhovateľky podľa záveru posudkových lekárov zodpovedá horná hranica rozpätia, t. j. 50 % miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s navýšením o 10 % za ostatné ochorenia, pričom podľa vyjadrenia posudkového lekára všetky pridružené ochorenia vykazujú v klinickom obraze ľahké funkčné štádium, avšak aj napriek tomu boli zohľadnené. Medzi ostatné ochorenia bolo zahrnuté aj ochorenie ciev dolných končatín s vredmi pravého predkolenia v štádiu hojenia.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka v odvolacom konaní žiadnym dôkazom nespochybnila

závery posudkových lekárov o stanovení jej rozhodujúceho zdravotného postihnutia a určenie miery poklesu za toto postihnutie, ktorú určil na hornej hranici percentuálneho rozpätia uvedeného v kapitole XV. prílohy č. 4 zákona. Za ostatné zdravotné postihnutia jej bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená o 10 %, pričom ako vyplýva z ustanovenia § 71 ods. 8 zákona ani v prípade viacerých postihnutí, ktoré podstatne ovplyvňujú mieru poklesu, nie je možné spočítať percentuálne ohodnotenie miery poklesu za každé jednotlivé postihnutie.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že sa zaoberali aj posúdením schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť a dospeli k záveru, že je schopná vykonávať práce bez nosenia a dvíhania ťažkých bremien, bez práce vo vynútenej polohe, bez jednostranného zaťažovania chrčtice. Môže vykonávať prácu primeranú svojmu vzdelaniu. Samotné obmedzenie schopnosti, resp. zákaz výkonu len niektorých prác, pri súčasnom zachovaní schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo vhodnom pracovnom zaradení zodpovedajúcom vzdelaniu, nie je v zmysle zákona dôvodom pre zvýšenie určenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka v odvolacom konaní nepreukázala žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali doplnenie dokazovania. Jej presvedčenie, že zdravotné postihnutia zodpovedajú vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Ani okolnosť, že navrhovateľka sa necíti schopná vykonávať pracovnú činnosť a že je dlhodobo nezamestnaná, nie je pre posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť právne významná a preto ju odvolací súd nemohol zohľadniť.

Ďalšie dokazovanie nebolo opodstatnené, keďže závery posudkov posudkových lekárov nie sú v rozpore s lekáorskými nálezmi, založenými v posudkovej dokumentácii, ani s lekáorskými nálezmi predloženými navrhovateľkou v priebehu súdneho konania.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 %, preto rozhodnutie odporkyne považoval za zákonné a rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.